

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету
педагогіки і психології
Олефіренко Т. О.

«02» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Сучасні напрямки практичної психології

освітнього рівня	магістр
галузі знань	01 Освіта
спеціальності	013 Початкова освіта

Шифр за навчальним планом **ВВІ.1.03**

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Сучасні напрямки практичної психології» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «___» _____2020 року, протокол № ____ .

Розробники програми: канд. психолог. наук, доцент Лапченко І.О.

Затверджено на засіданні кафедри психології і педагогіки

«30» серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри _____

Лапченко І. О.

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ1.1.03

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта	Кількість кредитів - <u>3</u>		Методи навчання (аудиторні та дистанційні) <u>Лекції із застосуванням слайдів і фільмів. Семінарські заняття.</u>
Спеціальність 013 Початкова освіта	Загальна кількість годин – <u>90 год.</u>		
Освітній рівень <u>магістр</u>	<u>Денна</u>	<u>Заочна</u>	
	Лекції:		
	<u>10</u>	<u>8</u>	
Статус дисципліни <u>Нормативна</u>	Семінарські заняття:		
	<u>6</u>	<u>4</u>	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом <u>1-2-й</u>	Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю <u>Модульні контрольні роботи</u>
	Індивідуальна робота:		
Семестр <u>1-2-й</u>	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження: <u>5 год., 8 год.</u> - аудиторне: <u>2 год., 8 год.</u> - самостійна робота: <u>3 год.</u>	<u>74</u>	<u>78</u>	Форма підсумкового контролю <u>Залік (диференціальний)</u>
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання – <u>українська</u>	<u>1,4/8,5</u>	<u>1/9</u>	

Предмет вивчення навчальної дисципліни є зміст основних напрямів сучасної практичної психології, основних сучасних концепцій та шкіл, їх представників.

Міждисциплінарні зв'язки з курсами «Історія психології», «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Психотерапія», «Психодіагностика», «Сучасні напрямки зарубіжної психології»

Мета і завдання навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань і компетентностей, щодо різноманітності напрямів та течій сучасної практичної психології;

розкрити основні теоретичні та практичні положення сучасних напрямів психології, внесок їх представників у розвиток практичного аспекту психологічної науки;

навчити студентів аналізувати та порівнювати основні психологічні напрями, школи та течії практичної спрямованості;

сформувати цілісну картину розвитку психологічних ідей та компетентностей у професійній практичній діяльності психолога.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати:</i> стан сучасної практичної психології, її методологічні проблеми; теоретичні положення основних напрямів практичної сучасної психології; сучасні течії, концепції, їх представників та їх внесок у розвиток кожного з підходів; спільні та відмінні риси кожного з напрямків практичної психології; особливості застосування різних напрямів практичної психології	- застосовувати знання про різні напрямки сучасної практичної психології у професійній діяльності; - орієнтуватись у застосуванні певних психологічних теорій та практик у сучасних психологічних дослідженнях.

	<p>при роботі психолога з клієнтом.</p> <p><i>Вміти:</i> планувати свою діяльність як психолога з урахуванням теоретичних положень кожного з підходів; аналізувати практичні ситуації з позиції кожного з підходів сучасної психології; орієнтуватися у сучасних течіях та вміти співвідносити їх з будь-яким з підходів; враховувати досягнення та критику даних підходів; володіти специфічною термінологією підходів сучасної психології; використовувати знання напрямів сучасної практичної психології у вивченні інших психологічних дисциплін та застосування їх практично.</p>	
--	--	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 (2) кредитів ЄКТС 90 (64) годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин							
		<i>(денна форма навчання)</i> 83 год.				<i>(заочна форма навчання)</i> 64 год.			
		Аудиторні	Лекції	Семінарські	СРС	Аудиторні	Лекції	Семінарські	СРС
1.	Тема 1. Трансперсональна психологія.	2	2		10	1	1		8
2.	Тема 2. Транзактний аналіз.	2		2	10	1	1		10
3.	Тема 3. Психодрама.	2	2		10	2	1	1	10
4.	Тема 4. НЛП (Нейро-лінгвістичне програмування).	2	2		12	1	1		10
5.	Тема 5. Позитивна психотерапія.	2	2		8	1	1		10
6.	Тема 6. Процесуальна психотерапія.	2	2		8	2	1	1	10
7.	Тема 7. Коучінг.	2		2	10	1	1		6
8.	Тема 8. Арт-терапія.	2		2	13	3	1	2	14
Разом:		16	10	6	81	12	8	4	78

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1. 1.1	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1.</p> <p style="text-align: center;">Стан сучасної практичної психології. Основні напрями психології.</p> <p>Тема 1. Трансперсональна психологія. <i>Зміст теми</i> Загальна характеристика трансперсональної психології як моделі людської душі, у якій визнано значущість духовного і космічного виміру і можливостей для еволюції свідомості. Психосинтез за Р. Асаджолі. Поняття психосинтезу. Трансперсональний підхід до розуміння сутності людини С. Грофа. Виокремлення чотирьох сфер психіки, які перебувають за межами нашого звичайного досвіду свідомості. Поняття двох модусів досвіду: хілотропічна свідомість, холотропічна свідомість. <u>Рекомендована література:</u> 1. Асаджолі Р. Психосинтез. Пер. с англ. - М.: Рефл-бук, К.б Ваклер, 1997. – 320 с. 2. Козлов В.В., Майков В.В. Основы трансперсональной психологии. Истоки, история, современное состояние. М.: Изд-во Института трансперсональной психологии, 2000. – 321 с. 3. Кондратьев А.И., Хоменко Н.О. Трансперсональна психологія. – К.: 64, 2010 – 200 с.</p>	10 (9)	2 (1)
1.2	<p>Тема 2. Транзактний аналіз. <i>Зміст теми</i> Транзактний аналіз як ідея про те, що людина проживає своє життя відповідно до «сценарію», написаному за активної участі близьких, і приймає рішення в теперішньому часі, засновані на стереотипах, які колись були необхідні для виживання, але тепер здебільшого марні. Основна мета терапевтичного процесу: реконструювання особистості на основі перегляду життєвих позицій. <u>Рекомендована література:</u> 1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы: Пер. с англ. / Общ. ред. М. С. Мацковского. Послесловие Л. Г. Ионина и М. С. Мацковского. – СПб.: Лениздат, 1992. – 400 с. 2. Берн Э. Люди, которые играют в игры, или Вы сказали «Здравствуйте». Что дальше? Психология человеческой судьбы. – Екатеринбург: ЛИТУР, 2002. – 576 с. 3. Берн Э. Транзактний аналіз в психотерапії. – Екатеринбург: Изд-во «ЛИТУР», 2004. – 272 с. 4. Макаров В.В., Макарова Г.А. Транзактний аналіз – восточная версия – М.: Академический проект, ОППЛ, 2002. – 496 с. 5. Макаров В.В. Психология каждого дня и всей жизни. – М.: ПЕР СЭ; Профессиональная психотерапевтическая лига, 2001. – 191 с. 6. Стюарт Я., Джойнс В. Современный транзактний аналіз. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996. - 330 с.</p>	12 (11)	0 (1)

1.3	<p>Тема 3. Психодрама. <i>Зміст теми</i> Психологічна сутність психодрами Я. Морено. П'ять основних елементів психодрами. Методи психодрами. Техніки психодрами. Особливості застосування методу психодрами.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лейтц, Г. Психодрама: теория и практика. Классическая психодрама Я. Л. Морено / Г.Лейтц: пер с нем. – 2-е изд. – М.: «Когито-Центр», 2007. – 380 с. 2. Морено Я. Л. Социометрия: Экспериментальный метод и наука об обществе / Я. Л. Морено: пер. с англ. – М.: Академический Проект, 2001. – 384 с. – («Концепции»). 3. Шутценбергер А. А. Психодрама: пер. с франц. / А. А. Шутценбергер – М.: Психотерапия, 2007. – 448 с. 4. Journal of integrative and eclectic psychotherapy. – № 9. – 1990. – P. 119–135. Moreno J. L. The words of the father. – New York, 1971. 5. Moreno J. L. Who shall survive? Anew Approach to the problem of human interrelations. – Washington, 1953. – 452 p. 	10 (12)	2 (1)
2 2.1	<p>Змістовий модуль 2. Новітні напрями психології.</p> <p>Тема 4. НЛП (Нейро-лінгвістичне програмування). <i>Зміст теми</i> Засновники НЛП – Р. Бендлер та Д. Гріндер. Історія виникнення НЛП. Основа для розробки технік - вивчення ряду найуспішніших історичних особистостей і виявлення моделей їх поведінки комунікації з оточуючими. Техніки НЛП.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гайслер, Ф., Гєрмар Ф. Обмен ролями с врагом: Мореновская социодрама работает с темой насилия и праворадикализма / Ф.Гайслер, Ф.Гєрмар // Психодрама и современная психотерапия. – 2004. – № 4. – С. 50-68. 2. Гордеев М.Н., Гордеева Е.Г. НЛП в психотерапии. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 264 с. 3. Олдер Г., Хэзер Б. НЛП: Вводный курс. Полное практическое руководство. Киев: «София», 2000. – 224 с. 4. Пьюселик Ф., Байрон Л. Магия НЛП без тайн. СПб.: Речь, 2012. – 144 с. 	14 (11)	2 (1)
2.2	<p>Тема 5. Позитивна психотерапія. <i>Зміст теми</i> Позитивна психотерапія як метод, який дає знання про людину, вчить не битися з навколишнім світом, а приймати його у всьому різноманітті. Основа методу позитивної психотерапії. Застосування принципів методу та його переваги. Головне призначення методу позитивної психотерапії.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пезешкиан Н. Восток-Запад: позитивная психотерапия в диалоге культур / Пер. с нем. – Черкассы: Издательство «Ваш дом», 2004. – 214 с. 2. Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия: семья как терапевт. // Пер. с англ., нем.: М.: Смысл, 1993. – 332 с. 3. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни. Тренинг в воспитании партнерства и самопомощи // Пер. с нем.: М.: Медицина, 1995. – 336 с. 4. Пезешкиан Н. Торговец и попугай. Восточные истории в психотерапии. // Пер. с нем.: - М.: Смысл, 1993. – 240 с. 5. Пезешкиан Хамид. Позитивная психотерапия как транскультуральный подход в российской психотерапии. – Диссертация в виде научного доклада на соискание ученой степени доктора медицинских наук. – СПб., 1998. – 83 с. 	8 (11)	2 (1)

2.3	<p>Тема 6. Процесуальна психотерапія.</p> <p><i>Зміст теми</i> Процесуальна терапія - мистецтво слідування за енергією, плинність і плавність. Мистецтво помічати найменші імпульси в тілі, а також усвідомлювати все, що з нами відбувається. Основні ідеї процесуальної роботи. Рівні досвіду, сфери застосування.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Минделл А., Минделл Э. <i>Вскачь, задом наперед: Процессуальная работа в теории и практике / Пер. с англ. Л.Масловой и В. Самойлова. – М.: Независимая фирма «Класс», Издательство Трансперсонального института, 1999. – 224 с. – (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 73).</i> 2. Николаев А. Ю., Николаева Е. В. <i>Процессуально-ориентированная психология: философско-религиозные, психологические, психофизиологические основы метода. Метанавыки работы психолога. – Методические материалы к обучающему курсу. / Николаев А. Ю., Николаева Е. В. // под ред. Котельниковой А.В. – НОУ ВПО «Институт профессиональных инноваций» – М.: ТЕЗАУРУС, 2014. – 150 с.</i> 3. http://www.aamindell.net 	8 (12)	2 (1)
2.4	<p>Тема 7. Коучінг.</p> <p><i>Зміст теми</i> Тренінгова концепція на межі психології, філософії, спорту та менеджменту. Сфера застосування. Методологія коучингу. Взаємодія коуча та клієнта. Особливості коуч-сесій.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бакли, Р., Кэйпа Дж. <i>Теория и практика тренинга / Р.Бакли, Дж Кэйпа: пер. с англ. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.</i> 2. Бавистер С., Виккерс А. <i>Коучинг / Стиа Бавистер, Аманда Виккерс: пер. с англ. Издательство Гиппо – М.: Издательство Гиппо, 2010. – 256 с.</i> 3. Дауни М. <i>Эффективный коучинг: Уроки коуча коучей / пер. с англ. – М.: Издательство «Добрая книга», 288 с.</i> 4. Добротворский И.Л. <i>Коучинг – личная тренировка: Помощь в решении самых запутанных проблем в управлении, бизнесе и карьере. Москва, 2006. 3-е изд., перераб. и доп.</i> 5. Огнев А. С. <i>Организационное консультирование в стиле коучинг / А.С.Огнев. – СПб.: Речь, 2003. – 192 с.</i> 6. Рыбкин И. Падар Э. <i>Системно-интегративный коучинг: Концепты, технологии, программы – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2009 – 448 с.</i> 7. Сمارт Дж. К. <i>Коучинг / Пер. с англ., под ред. О. Б. Бетиной. – СПб.: Издательский Дом «Нева», 2004. – 192 с.</i> 	9 (7)	0 (1)
3 3.1	<p>Змістовий модуль 3.</p> <p>Арт-терапевтичний напрям.</p> <p>Тема 8. Арт-терапія.</p> <p><i>Зміст теми</i> Напрямок в психотерапії та психокорекції. Історія виникнення. Види: казкотерапія, танцювальна терапія, лялькотерапія, піскотерапія, драматерапія, музикотерапія, малюнкова терапія, кольоротерапія, ігрова, фототерапія. Особливості застосування.</p> <p><u>Рекомендована література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Арт-терапия – новые горизонты / Под ред. А.И. Копытина. – М.: Когито-Центр, 2006. - 336 с.</i> 2. Копытин А.И., Корт Б. <i>Техники телесно-ориентированной арт-терапии. – М.: Психотерапия, 2011. – 128 с.</i> 3. <i>Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.</i> 4. Соколов Д.Ю. <i>Сказки и сказкотерапия, а еще Лунные дорожки, или приключения принца Эно. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. – 224 с.</i> 5. Тарарина Е. <i>Практикум по арт-терапии: шкатулка мастера.</i> 	12 (17)	0 (1)

	<p><i>Научно-методическое пособие. – Луганск: Элтон-2, –160 с.</i></p> <p>6. Anand S., Anand V. An therapy with laryngectomy patients // <i>Medical art therapy with adults / Ed. by C Malchiodi. London: Jessica Kingsley, 1999. P. 63-85.</i></p>		
--	---	--	--

4.2. Плани семінарських занять

Зміст завдань до семінарських занять

Теми семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Трансперсональна психологія.

1. Поняття психосинтезу. Психосинтез за Р.Асаджолі.
2. Трансперсональний підхід до розуміння сутності людини С.Грофа.
3. Виокремлення чотирьох сфер психіки, які перебувають за межами нашого звичайного досвіду свідомості.

4. Поняття двох модусів досвіду: хілотропічна свідомість, холотропічна свідомість.

Рекомендована література:

1. Ассаджолі Р. Психосинтез. Пер. с англ. – М.: Рефл-бук, К.6 Ваклер, 1997. – 320 с.
2. Друри Н. Трансперсональная психология / пер. с англ. М.: Институт общегуманитарных исследований; Львов: «Инициатива», 2001. - 208 с. (Серия: «Трансперсональная психология»).
3. Козлов В.В., Майков В.В. Основы трансперсональной психологии. Истоки, история, современное состояние. М.: Изд-во Института трансперсональной психологии, 2000. – 321 с.
4. Кондратьев А.И., Хоменко Н.О. Трансперсональна психологія. – К.: 64, 2010 – 200 с.
5. http://duhovniypoisik.com/psychology/transpersonalnaya_psihologiya.php

Семінарське заняття № 2

Транзактний аналіз.

1. Сутність транзактного аналізу.
2. Порівняльний аналіз психологічних ігор Е. Берна.
3. Сутність поняття «життєвий сценарій».
4. Особливості застосування транзактного аналізу в сучасних умовах.

Рекомендована література:

7. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы: Пер. с англ. / Общ. ред. М. С. Мацковского. После­словие Л. Г. Ионина и М. С. Мацковского. – СПб.: Лениздат, 1992. – 400 с.
8. Берн Э. Люди, которые играют в игры, или Вы сказали «Здравствуйте». Что дальше? Психология человеческой судьбы. – Екатеринбург: ЛИТУР, 2002. – 576 с.
9. Берн Э. Транзактний аналіз в психотерапії. – Екатеринбург: Изд-во «ЛИТУР», 2004. – 272 с.
10. Берн Э. Групповая психотерапия. – М.: Академический Проект, Трикта; 2004. – 256 с.
11. Карабанова О.А. Психология семейных отношений и основы семейного консультирования: учеб. пособие. – М.: Гардарики, 2006. – 320 с.
12. Макаров В.В., Макарова Г.А. Транзактний аналіз – восточная версия – М.: Академический проект, ОППЛ, 2002. – 496 с.
13. Макаров В.В. Психология каждого дня и всей жизни. – М.: ПЕР СЭ; Профессиональная психотерапевтическая лига, 2001. – 191 с.
14. Малкина-Пых И.Г. Справочник практического психолога. Техники транзактного анализа и психосинтеза. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 352 с.
15. Стюарт Я., Джойнс В. Современный транзактний аналіз. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996. - 330 с.
16. Хейзинга Й. Homo Ludens. В тени завтрашнего дня. Пер. с нидерланд. В. Оуиса. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 539 с. – (Philosophy).
17. Tudor K. Transactional analysis integration: a metatheoretical analysis for practice // *Transactional Analysis Journal*. 1996. V. 26. P. 329–340.
18. White T. Character feelings // *Transactional Analysis Journal*. 1996. V. 26. P. 35–41.

Семінарське заняття № 3

Психодрама

1. Основні елементи психодрами Я.Морено.
2. Техніки психодрами.
3. Особливості застосування методу психодрами.
4. Особливості використання психодрами в сучасній Україні.

Рекомендована література:

1. Лейтц, Г. Психодрама: теория и практика. Классическая психодрама Я. Л. Морено / Г.Лейтц: пер с нем. – 2-е изд. – М.: «Когито-Центр», 2007. – 380 с.
2. Морено Я. Л. Социометрия: Экспериментальный метод и наука об обществе / Я. Л.Морено: пер. с англ. – М.: Академический Проект, 2001. – 384 с. – («Концепции»).
3. Шутценбергер А. А. Психодрама: пер. с франц. / А. А. Шутценбергер – М.: Психотерапия, 2007. – 448 с.
4. Journal of integrative and eclectic psychotherapy. – № 9. – 1990. – P. 119–135. Moreno J. L. The words of the father. – New York, 1971.
5. Moreno J. L. Who shall survive? Anew Approach to the problem of human interrelations. – Washington, 1953. – 452 p.

Семінарське заняття № 4

Нейро-лінгвістичне програмування.

1. НЛП як сучасний напрямок практичної психології.
2. Техніки нейро-лінгвістичного програмування.
3. Прийоми нейро-лінгвістичного програмування.
4. Правила нейро-лінгвістичного програмування.
5. Сфери використання нейро-лінгвістичного програмування.

Рекомендована література:

1. Драпак Е.В. Нейролингвистическое программирование: учеб. пособие / Е. В. Драпак; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. – Ярославль : ЯрГУ, 2014. – 104 с.
2. Гайслер, Ф., Гёрмар Ф. Обмен ролями с врагом: Мореновская социодрама работает с темой насилия и праворадикализма / Ф.Гайслер, Ф.Гёрмар // Психодрама и современная психотерапия. – 2004. – № 4. – С. 50-68.
3. Гордеев М.Н., Гордеева Е.Г. НЛП в психотерапии. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 264 с.
4. Олдер Г., Хэзер Б. НЛП: Вводный курс. Полное практическое руководство. Киев: «София», 2000. – 224 с.
5. Пьюселлик Ф., Байрон Л. Магия НЛП без тайн. СПб.: Речь, 2012. – 144 с.

Семінарське заняття № 5

Позитивна психотерапія.

1. Принцип надії: консультування в руслі позитивного підходу.
2. Принцип балансу: змістовне консультування.
3. Принцип самодопомоги: консультування за 5-ти кроковою моделлю.
4. Мета позитивної психотерапії – здатність людини допомогти самій собі – можливості її реалізації в сучасному світі.

Рекомендована література:

1. Карікаш В.І. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана – новий напрямок в світовій психотерапії, визнаний ЄАП.//Форум психіатрії і психотерапії. Т.3. Львів, 2001. – С. 46-49.
2. Пезешкиан Н. Восток-Запад: позитивная психотерапия в диалоге культур / Пер. с нем. – Черкассы: Издательство «Ваш дом», 2004. – 214 с.
3. Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия: семья как терапевт.// Пер. с англ., нем.: М.: Смысл, 1993. – 332 с.
4. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни. Тренинг в воспитании партнерства и самопомощи // Пер. с нем.: М.: Медицина, 1995. – 336 с.
5. Пезешкиан Н. Торговец и попугай. Восточные истории в психотерапии.// Пер. с нем.: - М.: Смысл, 1993. – 240 с.
6. Пезешкиан Хамид. Позитивная психотерапия как транскультуральный подход в российской психотерапии. – Диссертация в виде научного доклада на соискание ученой степени доктора медицинских наук. – СПб., 1998. – 83 с.

Семінарське заняття № 6 Процесуальна психотерапія.

1. Сутність процесуальної терапії.
2. Основні ідеї процесуальної роботи.
3. Рівні досвіду, сфери застосування.
4. Особливості використання процесуальної терапії в сучасних умовах.

Рекомендована література:

1. Минделл А., Минделл Э. Вскачь, задом наперед: Процессуальная работа в теории и практике / Пер. с англ. Л.Масловой и В. Самойлова. – М.: Независимая фирма «Класс», Издательство Трансперсонального института, 1999. – 224 с. – (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 73).
2. Николаев А. Ю., Николаева Е. В. Процессуально-ориентированная психология: философско-религиозные, психологические, психофизиологические основы метода. Метанавыки работы психолога. – Методические материалы к обучающему курсу. / Николаев А. Ю., Николаева Е. В. // под ред. Котельниковой А.В. – НОУ ВПО «Институт профессиональных инноваций» – М.: ТЕЗАУРУС, 2014. – 150 с.
3. <http://www.aamindell.net>

Семінарське заняття № 7 Коучінг.

1. Сфера застосування коучінгу.
2. Специфічність взаємодії коуча та клієнта.
3. Особливості коуч-сесій.
4. Техніки, які використовує коуч в роботі, їх характеристика та аналіз.

Рекомендована література:

1. Бакли, Р., Кэйпа Дж. Теория и практика тренинга / Р.Бакли, Дж Кэйпа: пер. с англ. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
2. Бавистер С., Виккерс А. Коучинг / Стиа Бавистер, Аманда Виккерс: пер. с англ. Издательство Гиппо – М.: Издательство Гиппо, 2010. – 256 с.
3. Дауни М. Эффективный коучинг: Уроки коуча коучей / пер. с англ. – М.: Издательство «Добрая книга», 288 с.
4. Добротворский И.Л. Коучинг – личная тренировка: Помощь в решении самых запутанных проблем в управлении, бизнесе и карьере. Москва, 2006. 3-е изд., перераб. и доп.
5. Огнев А. С. Организационное консультирование в стиле коучинг / А.С.Огнев. – СПб.: Речь, 2003. – 192 с.
6. Рыбкин И. Падар Э. Системно-интегративный коучинг: Концепты, технологии, программы – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2009 – 448 с.
7. Сمارт Дж. К. Коучинг / Пер. с англ., под ред. О. Б. Бетиной. – СПб.: Издательский Дом «Нева», 2004. – 192 с.
8. Шейнов В.П. Искусство управлять людьми. Издательство: Харвест, 2004. – 511 с.

Семінарське заняття № 8 Арт-терапія.

1. Техніки і прийоми арт-терапії.
2. Основні форми арт-терапевтичної роботи.
3. Практика арт-терапевтичної діяльності.
4. Види арт-терапії.
5. Використання арт-терапії в роботі з дітьми.

Рекомендована література:

1. Арт-терапия – новые горизонты / Под ред. А.И. Копытина. – М.: Когито-Центр, 2006. - 336 с.
2. Копытин А.И., Корт Б. Техники телесно-ориентированной арт-терапии. – М.: Психотерапия, 2011. – 128 с.
3. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.
4. Соколов Д.Ю. Сказки и сказкотерапия, а еще Лунные дорожки, или приключения принца Эно. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. – 224 с.
5. Тарарина Е. Практикум по арт-терапии: шкатулка мастера. Научно-методическое пособие. – Луганск: Эльтон-2, –160 с.
6. Anand S., Anand V. An therapy with laryngectomy patients // Medical art therapy with adults / Ed. by C Malchiodi. London: Jessica Kingsley, 1999. P. 63-85.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Зміст завдань для самостійної роботи студентів та форми звітності.

№ з/п	Назва теми	Форми звітності	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	Конспект лекцій	0 (8)
2.	Підготовка до семінарських занять.	Виступи, опрацювання літератури.	0 (16)
3.	Підготовка доповідей, рефератів.	Доповіді	20 (15)
4.	Творчі завдання (розробка кросвордів, контрольних тестових питань, презентацій).	Творчі роботи	44 (25)
5.	Підготовка до модульного контролю	Відповіді на питання модульного контролю	36
	Разом		100

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Модульний контроль №1

1. **Тести** складаються на основі питань відповідних тем. Правильна відповідь за кожне тестове питання оцінюється 1 балом.

- Тести до I модуля складаються з 12 питань (максимальна кількість – **12 балів**):
  - 5 питань з теми 1;
  - 4 питань з теми 2;
  - 3 питань з теми 3.

Модульний контроль №2

- Тести до II модуля складаються з 12 питань (максимальна кількість – **12 балів**):
  - 4 питань з теми 5;
  - 4 питань з теми 6;
  - 4 питань з теми 7.

Модульний контроль №3

- Тести до III модуля складаються з 12 питань (максимальна кількість – **12 балів**):
  - 12 питань з теми 8.

Форми і методи підсумкового контролю

Питання до заліку

1. Структура особистості за Р. Ассаджіолі.
2. Поняття психосинтезу.
3. Трансперсональний підхід до розуміння сутності людини С.Грофа.
4. Виокремлення чотирьох сфер психіки, які перебувають за межами нашого звичайного досвіду свідомості.
5. Можливості реалізації позитивної психотерапії в сучасному світі.
6. Транзактний аналіз Е. Берна.
7. Структура особистості за Е. Берном.
8. Сценарний аналіз Е. Берна.
9. Вплив гуманістичної психології на розвиток сучасної психотерапії.
10. Психологічна сутність психодрами Я.Морено.
11. Методи психодрами. Техніки психодрами..
12. П'ять основних елементів психодрами.
13. Сутність транзактного аналізу.
14. Основна мета терапевтичного процесу в транзактному аналізі.
15. Історія виникнення НЛП.
16. Основа методу позитивної психотерапії.
17. Застосування принципів методу позитивної психотерапії та його переваги. Головне призначення методу.
18. Сутність процесуальної психотерапії.

19. Основні ідеї процесуальної роботи. Рівні досвіду, сфери застосування.
20. Методологія та сфера застосування коучингу.
21. Особливості коуч-сесій.
22. Особливості взаємодії коуча та клієнта.
23. Теоретичні аспекти і проблеми арт-терапії.
24. Особливості застосування казкотерапії.
25. Особливості застосування піскотерапії.
26. Особливості застосування музикотерапії.
27. Особливості застосування іпотерапії.
28. Особливості застосування танцювальної терапії.
29. Особливості застосування дельфінотерапії.
30. Особливості застосування кольоротерапії.
31. Особливості застосування ігротерапії.
32. Особливості застосування методу психодрами.
33. Порівняльний аналіз психологічних ігор Е. Берна.
34. Техніки нейро-лінгвістичного програмування.
35. Правила нейро-лінгвістичного програмування.
36. Прийоми нейро-лінгвістичного програмування.
37. Особливості та сфери використання нейро-лінгвістичного програмування.
38. Принципи позитивної психотерапії.
39. Мета позитивної психотерапії.
40. Техніки і прийоми арт-терапії.
41. Основні форми арт-терапевтичної роботи.
42. Практика арт-терапевтичної діяльності.
43. Види арт-терапії.
44. Використання арт-терапії в роботі з дітьми.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Залік	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100	
10	10	10	15	10	10	8	27		

Критерії оцінювання знань студентів

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуються такі методи

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; конспект, реферат.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Значення оцінки	Оцінка за шкалою ECTS	Залік

1 – 34	«незадовільно»	(з обов'язковим повторним вивченням курсу)	F	не зараховано
35 – 59	«незадовільно»	(з можливістю повторного складання)	FX	
60 – 68	«достатньо»	Мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	E	зараховано
69-74	«задовільно»	Посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	D	
75 – 81	«добре»	В цілому добрий рівень знань(умінь) з незначною кількістю помилок	C	
82-89	«дуже добре»	Достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	B	
90 – 100	«відмінно»	Відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	A	

VI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу Базова

1. Арт-терапия – новые горизонты / Под ред. А.И. Копытина. – М.: Когито-Центр, 2006. – 336 с.
2. Ассаджоли Р. Психосинтез. Пер. с англ. - М.: Рефл-бук, К.6 Ваклер, 1997. – 320 с.
3. Бавистер С., Виккерс А. Коучинг / Стиа Бавистер, Аманда Виккерс: пер. с англ. Издательство Гиппо – М.: Издательство Гиппо, 2010. – 256 с.
4. Бакли, Р., Кэйпа Дж. Теория и практика тренинга / Р.Бакли, Дж Кэйпа: пер. с англ. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
5. Берн Э. Групповая психотерапия. – М.: Академический Проект, Трикста; 2004. – 256 с.
6. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Психология человеческих взаимоотношений; Люди, которые играют в игры. Психология человеческой судьбы: Пер. с англ. / Общ. ред. М. С. Мацковского. Послесловие Л. Г. Ионина и М. С. Мацковского. – СПб.: Лениздат, 1992. – 400 с.
7. Берн Э. Люди, которые играют в игры, или Вы сказали «Здравствуйте». Что дальше? Психология человеческой судьбы. – Екатеринбург: ЛИТУР, 2002. – 576 с.
8. Берн Э. Транзактний аналіз в психотерапії. – Екатеринбург: Изд-во «ЛИТУР», 2004. – 272 с.
9. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості: (Учб. посібник для студентів ст. курсів психол. фак. та від-нь ун-тів) / Худож. оформ. В.Б.Лопатєва. – Харків: Фоліо, 1996. – 237 с.

10. Босовська Застосування позитивної психотерапії в подружньому консультиванні // Наукові записки Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України – К., 2005. Вип.. 26, т.1, с. 144-149.
11. Варга А. Я. Системная семейная психотерапия. Краткий лекционный курс лекций. СПб.: Речь, 2001. – 144 с.
12. Визель Т.Г. Основы нейропсихологии: учеб. для студентов вузов Т.Г. Визель . – М.: АСТАстрель Транзиткнига, 2005. – 384, (16) с. – (Высшая школа)
13. Гайслер, Ф., Гёрмар Ф. Обмен ролями с врагом: Мореновская социодрама работает с темой насилия и праворадикализма / Ф.Гайслер, Ф.Гёрмар // Психодрама и современная психотерапия. – 2004. – № 4. – С. 50-68.
14. Гордеев М.Н., Гордеева Е.Г. НЛП в психотерапии. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2002. – 264 с.
15. Дауни М. Эффективный коучинг: Уроки коуча коучей / пер. с англ. – М.: Издательство «Добрая книга», 288 с.
16. Добротворский И.Л. Коучинг – личная тренировка: Помощь в решении самых запутанных проблем в управлении, бизнесе и карьере. Москва, 2006. 3-е изд., перераб. и доп.
17. Драпак Е.В. Нейролингвистическое программирование: учеб. пособие / Е. В. Драпак; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. – Ярославль : ЯрГУ, 2014. – 104 с.
18. Друри Н. Трансперсональная психология / пер. с англ. М.: Институт общегуманитарных исследований; Львов: «Инициатива», 2001. – 208 с. (Серия: «Трансперсональная психология»).
19. Ждан А.Н. История психологии: Учебник. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 367 с.
20. Зейгарник Б. В. Теория личности Курта Левина. – М.: МГУ, 1981, – 118 с.
21. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М. Игры в сказкотерапии. – СПб.: Речь, 2006. – 208 с.
22. Калинаускас И. Н. Игры, в которые играет Я. – СПб.: ИК «Невский проспект», 2003. – 288 с. (Серия: «Школа Мастера Игры Игоря Калинаускаса»).
23. Карабанова О.А. Психология семейных отношений и основы семейного консультирования: учеб. пособие. – М.: Гардарики, 2006. – 320 с.
24. Карвасарский Б.Д. (общая редакция) Психотерапевтическая энциклопедия. – СПб.: Питер, 1999. – 752 с.
25. Карікаш В.І. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана – новий напрямок в світовій психотерапії, визнаний ЄАП.//Форум психіатрії і психотерапії. Т.3. Львів, 2001. – С. 46-49.
26. Киселева М. В. Арттерапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми / М.В. Киселева. – СПб.: Речь, 2007. – 160 с.
27. Когнитивная психология. Учебник для вузов / Под ред. В. Н.Дружинина, Д. В. Ушакова – М.: ПЕР СЭ, 2002 – 480 с.
28. Козлов В.В., Майков В.В. Основы трансперсональной психологии. Истоки, история, современное состояние. М.: Изд-во Института трансперсональной психологии, 2000. – 321 с.
29. Кондратьев А.І., Хоменко Н.О. Трансперсональна психологія. – К.: 64, 2010 – 200 с.
30. Копытин А.И. Теория и практика арт-терапии / А.И. Копытин. – СПб.: Питер, 2010. – 336 с.
31. Копытин А.И., Корт Б. Техники телесно-ориентированной арт-терапии. – М.: Психотерапия, 2011. – 128 с.
32. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия. – 3-е изд., стереотип. – М.: Академический Проект; Трикста, 2004. – 464 с.

33. Лейтц, Г. Психодрама: теория и практика. Классическая психодрама Я. Л. Морено / Г.Лейтц; пер с нем. – 2-е изд. – М.: «Когито-Центр», 2007. – 380 с.
34. Лурия А. Р. Мозг человека и психические процессы. – М.: Педагогика, 1963. Т. 1; 1970. Т. 2.
35. Лурия А. Р. Основы нейропсихологии. М.: МГУ, 1973.
36. Макаров В. В. Психология каждого дня и всей жизни. – М.: ПЕР СЭ; Профессиональная психотерапевтическая лига, 2001. – 191 с.
37. Макаров В. В., Макарова Г.А. Транзактный анализ – восточная версия – М.: Академический проект, ОППЛ, 2002. – 496 с.
38. Мак-Вильямс Н. Психоаналитическая диагностика: понимание структуры личности в клиническом процессе / Н. Мак-Вильямс; пер. с англ. – М.: Независимая фирма «Класс», 2004. – 480 с.
39. Малкина-Пых И. Г. Справочник практического психолога. Техники транзактного анализа и психосинтеза. – М.: Изд-во Эксмо, 2004. – 352 с.
40. Маслоу А. Психология бытия. – К.: Ваклер, 1997. – 300 с.
41. Мей Р. Искусство психологического консультирования. Как давать и приобретать душевное здоровье. – М.: «Класс», 2001. – 256 с.
42. Менегетти Антонио Учебник по онтопсихологии / Издание 2-е, переработанное и дополненное. Перевод с итальянского ННБФ «Онтопсихология». – М.: ННБФ «Онтопсихология», 2007. – 608 с.
43. Мерлин В. С. Психология индивидуальности. – М.: ИПП, 1996. – 445 с.
44. Минделл А., Минделл Э. Вскачь, задом наперед: Процессуальная работа в теории и практике / Пер. с англ. Л.Масловой и В. Самойлова. – М.: Независимая фирма «Класс», Издательство Трансперсонального института, 1999. – 224 с. – (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 73).
45. Морено Я. Л. Социометрия: Экспериментальный метод и наука об обществе / Я. Л.Морено; пер. с англ. – М.: Академический Проект, 2001. – 384 с. – («Концепции»).
46. Николаев А. Ю., Николаева Е. В. Процессуально-ориентированная психология: философско-религиозные, психологические, психофизиологические основы метода. Метанавыки работы психолога. – Методические материалы к обучающему курсу. / Николаев А. Ю., Николаева Е. В. // под ред. Котельниковой А.В. – НОУ ВПО «Институт профессиональных инноваций» – М.: ТЕЗАУРУС, 2014. – 150 с.
47. Общая психотерапия: Рук. для врачей / В.Т.Кондрашенко, Д.И.Донской, С.А.Игумнов. – 4-е изд., перераб. и доп. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 524 с.
48. Огнев А. С. Организационное консультирование в стиле коучинг / А.С.Огнев. – СПб.: Речь, 2003. – 192 с.
49. Олдер Г., Хэзер Б. НЛП: Вводный курс. Полное практическое руководство. Киев: «София», 2000. – 224 с.
50. Осипова А. А. Общая психокоррекция: Учебное пособие / А. А. Осипова. – М.: ТЦ Сфера, 2002. – 175 с.
51. Пезешкиан Н. Восток-Запад: позитивная психотерапия в диалоге культур / Пер. с нем. – Черкассы: Издательство «Ваш дом», 2004. – 214 с.
52. Пезешкиан Н. Позитивная семейная психотерапия: семья как терапевт.// Пер. с англ., нем.: М.: Смысл, 1993. – 332 с.
53. Пезешкиан Н. Психотерапия повседневной жизни. Тренинг в воспитании партнерства и самопомощи // Пер. с нем.: М.: Медицина, 1995. – 336 с.
54. Пезешкиан Н. Торговец и попугай. Восточные истории в психотерапии.// Пер. с нем.: – М.: Смысл, 1993. – 240 с.
55. Пезешкиан Хамид. Позитивная психотерапия как транскультуральный подход в российской психотерапии. – Диссертация в виде научного доклада на соискание ученой

степени доктора медицинских наук. – СПб., 1998. – 83 с.

56. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. – СПб.: Питер, 2001. – 448 с.
57. Психологический словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Политиздат, - 494 с.
58. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П.Горностая, Т.М.Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320 с. – Бібліогр.: с. 263 – 293.
59. Психотерапия / Под ред. Б. Д. Карвасарского – СПб.: Питер, 2000. – 544 с.
60. Пьюселик Ф., Байрон Л. Магия НЛП без тайн. СПб.: Речь, 2012. – 144 с.
61. Роджерс К.Р. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области практической работы: Монография. / Пер. с англ. О.Кондрашовой, Р. Кучкаровой. Редакторы И.Гришпун, С.Бобко, В.Ряшина. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 464 с. (Серия «Психологическая коллекция»).
62. Рыбкин И. Падар Э. Системно-интегративный коучинг: Концепты, технологии, программы – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2009 – 448 с.
63. Смарт Дж. К. Коучинг / Пер. с англ., под ред. О. Б. Бетиной. – СПб.: Издательский Дом «Нева», 2004. – 192 с.
64. Смит Н. Современные системы психологии. / Пер. с англ. под общ. ред. А. А. Алексеева – СПб.: ПРАЙМЕВРОЗНАК, 2003. – 384 с. (Серия «Психологическая энциклопедия»).
65. Соколов Д.Ю. Сказки и сказкотерапия, а еще Лунные дорожки, или приключения принца Эно. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. – 224 с.
66. Старшенбаум Г.В. Как стать семейным психологом: Интерактивный учебник: Тесты, упражнения, ролевые игры. – М.: Психотерапия, 2007. – 480 с.
67. Стюарт Я., Джойнс В. Современный транзактный анализ. – СПб.: Социально-психологический центр, 1996. – 330 с.
68. Тарарина Е. Практикум по арт-терапии: шкатулка мастера. Научно-методическое пособие. – Луганск: Элтон-2, –160 с.
69. Франкл В. Доктор и душа: Пер. с англ. А.А.Бореева. – СПб.: «Ювента», 1997. – 288 с.
70. Франкл В. Сказать жизни «Да!»: психолог в концлагере / В. Франкл; Пер. с нем. – М.: Альпина нон-фикшн, 2009. – 239 с.
71. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник: Пер. с англ. и нем. / Общ. ред. Л.Я.Гозмана и Д.А.Леонтьева; вст. ст. Д.А.Леонтьева. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.: ил. – (Б-ка зарубежной психологии).
72. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – М.: Наука, 1991. – 456 с.
73. Фрейд З. Психология бессознательного. – М.: Просвещение, 1989. – 448 с.
74. Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции. – М.: Наука, 1991. – 456 с.
75. Хейзинга Й. Homo Ludens. В тени завтрашнего дня. Пер. с нидерланд. В. Ошиса. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 539 с. – (Philosophy).
76. Холл К.С., Линдсей Г. Теория личности . Пер. с англ. И. Б. Гриншпун. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 592 с.
77. Хомская Е. Д. Х76 Нейропсихология: 4-е издание. м СПб.: Питер, 2005. – 496 с: ил. – (Серия «Классический университетский учебник»).
78. Хорни К. Ваши внутренние конфликты. – СПб.: Лань, 1997. – 212 с.
79. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. – СПб.: Питер, 1999. – 608 с.
80. Шапарь В.Б., Тимченко А.В., Швыдченко В.Н. Практическая психология. Инструментарий. Висбаденский опросник к методу позитивной психотерапии и семейной психотерапии WIPPF. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2002. – (с.250-261 – опросник, с.585-609 –

шкалы).

81. Шейнов В.П. Искусство управлять людьми. Издательство: Харвест, 2004. – 511 с.
82. Шнейдер Л.Б. Пособие по психологическому консультированию: Учебное пособие. – М.: Ось-89, 2003. – 272 с.
83. Штайнер К. Сценарии жизни людей. Школа Эрика Берна. – СПб.: Питер, 2003. – 416 с.
84. Шутценбергер А. А. Психодрама: пер. с франц. / А. А. Шутценбергер – М.: Психотерапия, 2007. – 448 с.
85. Шутценбергер А. А. Психодрама: пер. с франц. / А. А. Шутценбергер – М.: Психотерапия, 2007. – 448 с.
86. Эйдемилер Э.Г., Юстицкис В.В. Психология и психотерапия семьи. СПб.: Питер, 1999. – 656 с.
87. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия. - М.: Независимая фирма «Класс», 2005. – 576 с.
88. Anand S., Anand V. An therapy with laryngectomy patients // Medical art therapy with adults / Ed. by C Malchiodi. London: Jessica Kingsley, 1999. P. 63-85.
89. Journal of integrative and eclectic psychotherapy. – № 9. – 1990. – P. 119–135. Moreno J. L. The words of the father. – New York, 1971.
90. Moreno J. L. Who shall survive? Anew Approach to the problem of human interrelations. – Washington, 1953. – 452 p.
91. Tudor K. Transactional analysis integration: a metatheoretical analysis for practice // Transactional Analysis Journal. 1996. V. 26. P. 329-340.
92. White T. Character feelings // Transactional Analysis Journal. 1996. V. 26. P. 35-41.

Допоміжна

1. Ассаджолі Р. Психосинтез. Пер. с англ. – М.: Рефл-бук, К.6 Ваклер, 1997. – 320 с.
2. Базыма Б. А. Цвет и психика. – Харьков: ХДАК, 2001. – 172 с.
3. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості: (Учб. посібник для студентів ст. курсів психол. фак. та від-нь ун-тів) / Худож. оформ. В.Б.Лопатєва. – Харків: Фоліо, 1996. – 237 с.
4. Босовська Застосування позитивної психотерапії в подружньому консультиванні // Наукові записки Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України - К., 2005. Вип.. 26, т.1, с. 144-149.
5. Ждан А.Н. История психологии: Учебник. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 367 с.
6. Зейгарник Б. В. Теория личности Курта Левина. – М.: МГУ, 1981, – 118 с.
7. Калинаускас И. Н. Игры, в которые играет Я. – СПб.: ИК «Невский проспект», 2003. – 288 с. (Серия: «Школа Мастера Игры Игоря Калинаускаса»).
8. Киселева М. В. Арттерапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми / М.В. Киселева. – СПб.: Речь, 2007. – 160 с.
9. Коломинский Я.Л. Психология взаимоотношений в малых группах. – М.: БГУ, 1976. – с. 352
10. Копытин А.И. Теория и практика арт-терапии / А.И. Копытин. – СПб.: Питер, 2010. – 336 с.
11. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия. – 3-е изд., стереотип. – М.: Академический Проект; Трикста, 2004. – 464 с.

12. Кравченко А.И. Социология: Учебник. – М.: ТК ВЕЛБИ, Изд-во Проспект, 2004. – 536 с.
13. Кроль Л.М., Михайлова Е.Л. Человек-Оркестр: микроструктура общения. М.: ТОО «Независимая фирма «Класс», 1993 – 160 с.
14. Литвак. М.Е. Психологическое айкидо. Издательство: Феникс, 2005. – 224 с.
15. Малкина-Пых И.Г. Справочник практического психолога. Семейная терапия. – М.: Изд-во Эксмо, 2006. – 992 с.
16. Маслоу А. Психология бытия. – К.: Ваклер, 1997. – 300 с.
17. Мей Р. Искусство психологического консультирования. Как давать и приобретать душевное здоровье. – М.: «Класс», 2001. – 256 с.
18. Мерлин В. С. Психология индивидуальности. – М.: ИПП, 1996. – 445 с.
19. Общая психотерапия: Рук. для врачей / В.Т.Кондрашенко, Д.И.Донской, С.А.Игумнов. – 4-е изд., перераб. и доп. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 524 с.
20. Осипова А. А. Общая психокоррекция: Учебное пособие / А. А. Осипова. – М.: ТЦ Сфера, 2002. – 175 с.
21. Психологический словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Политиздат, – 494 с.
22. Психология и психотерапия семейных конфликтов. Учебное пособие по психологическому консультированию. / Редактор-составитель Д.Я. Райгородский. - Самара: Издательский Дом БАХРАХ-М, 2003. – 784 с.
23. Психологія особистості: Словник-довідник / За редакцією П.П.Горностая, Т.М.Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320 с. – Бібліогр.: с. 263 – 293.
24. Роджерс К.Р. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области практической работы: Монография. / Пер. с англ. О.Кондрашовой, Р. Кучкаровой. Редакторы И.Гришпун, С.Бобко, В.Ряшина. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 464 с. (Серия «Психологическая коллекция»).
25. Сатир В. Психотерапия семьи. Издательство: Речь, 2006. - 285 с.
26. Старшенбаум Г.В. Психотерапия в группе. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2005. – 320 с.
27. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции. – М.: Наука, 1991. – 456 с.
28. Фрейд З. Психология бессознательного. – М.: Просвещение, 1989. – 448 с.
29. Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции. – М.: Наука, 1991. – 456 с.
30. Харрис Т.Э. Я – ок, Ты – ок. – М.: Академический Проект, 2004. – 386 с.
31. Холл К.С., Линдсей Г. Теория личности . Пер. с англ. И. Б. Гриншпун. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2000. – 592 с.
32. Хорни К. Ваши внутренние конфликты. – СПб.: Лань, 1997. – 212 с.
33. Шапарь В.Б., Тимченко А.В., Швыдченко В.Н. Практическая психология. Инструментарий. Висбаденский опросник к методу позитивной психотерапии и семейной психотерапии WIPPF. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2002. – (с.250-261 – опросник, с.585-609 – шкалы).
34. Шарипов Э.И., Крони С.И. Режиссура Социальных Игр. – М.: «КСП+», 2001, 320 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.oppl.ru/library/psihoterapia/4/22004_Cheglova_lider.doc
2. http://chitalka.info/pr4_15/pr4_15index.htm
3. http://duhovniypoisik.com/psychology/transpersonalnaya_psihologiya.php
4. http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/yuridichna_psihologiya_-_bochelyuk_vy
5. <http://processwork-portal.ru/programs/intro/detail.php?section=63>

6. <http://ru.laser.ru/authors/IrinaA/>.
7. <http://student-lib.net/index.php?page=0-631-632>
8. <http://www.aamindell.net>
9. http://www.koob.ru/vasilyev_v_l/yuridicheskaya_psihologiya_vasilyev
10. <http://www.kenwilber.com>
11. <http://www.psicosintesi.it>
12. <http://www.stanislavgrof.com>

Навчально-методична картка курсу «Сучасні напрями практичної психології»

Всього: 90 год. Лекційних – 10 год., семінарських 6 год. Самостійна робота – 74 год. Залік- 2 год.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	I модуль. Стан сучасної практичної психології. Основні напрями психології.			II модуль. Новітні напрями психології.				III модуль. Арт-терапевтичний напрям.
Дата	03.09.21	10.09.21	17.09.21	24.09.21	29.09.21	05.11.21	12.11.21	19.11.21
Теми	Трансперсональна психологія.	Транзактний аналіз.	Психодрама.	НЛП (Нейро-лінгвістичне програмування).	Позитивна психотерапія.	Процесуальна психотерапія.	Коучінг.	Арт-терапія.
Самостійна робота	Підготовка реферату/презентацій, перегляд рекомендованих фільмів, опрацювання рекомендованої літератури, підготовка до дискусій та модульних контролів.							
Поточний контроль	Участь в дискусіях та обговоренні рекомендованих для перегляду фільмів та опрацьованих джерел.							
Підсумковий контроль	Залік							